

L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Medji 2025

IS-SEBA' SENA **IL-MALTI** **IL-HIN: Sagħtejn**

L-Isem: _____ Il-Klassi: _____

Għall-istudent/a:

1. Wieġeb il-mistoqsijiet kollha kif mitlub/a.
2. Ortografija, punteġġjatura, sintassi, ideat u preżentazzjoni tajbin jgħinuk biex tikseb riżultati aħjar.

Għall-għalliema:

II-MARKI	L-Orali	15	
	Il-Fehim mill-Qari	20	
	Il-Metalingwa	13	
	Il-Kitba	25	
	Il-Letteratura	15	
	Is-Smigh	12	
	IT-TOTAL	100	

Kummenti:

Aqra sewwa din is-silta u wiegeb il-mistoqsijiet dwarha.

Fi tfuliti bikrija, iz-zija Stella, li kienet xebba, oħt ommi, kellha ħanut tal-merċa fl-intrata tad-dar tagħna. Biex ma noqogħdux nippassiġġawha fil-ħanut konna ngħaddu minn bieb dejjaq li kien jagħti mid-dar għall-isqaq ta' maġenbna. Imbagħad kriet remissa ftit 'il bogħod, fi Triq Laqxija, u ġarret il-ħanut hemm. Hekk aħna rbaħna kamra li stajna nużawha bħala intrata, waqt li z-zija baqgħet iżżomm il-ħanut tal-merċa, jew tal-growser kif insejnhulu llum. (par.1)

Minbarra l-ikel li soltu ssib għand tal-growser, iz-zija Stella kienet tbigh ikel ieħor ukoll. Kienet tbigh, ngħidu aħna, il-pasti. Kienet tixtrihom mingħand wieħed dolcier magħruf bħala Tal-Fenku. Kienet tbigh biċċiet minn pudina kbira tal-ħobż li kienet tagħmel hi stess. Kemm il-pasti kif ukoll il-pudina kienet iżżommhom ġo mejda tal-ħġieg, kif kienet issejnhilha hi. Din kienet speċi ta' kaxxa tawwalija b'erba' saqajn, bħal mejda, u kienet tingħalaq b'għatu tal-ħġieg. Il-pasti u l-pudina kienu jidhru mill-wiċċ tal-ħġieg filwaqt

li **jkunu mħarsa mid-dubbien** u mit-trabijiet. (par. 2)

Kienet tbigh ukoll il-frott, l-aktar it-tuffieħ magħruf bħala 'Ta' Belludja'. Mhux l-ewwel darba li qabddet lili, lil ħuti jew lill-kuġini, nillustraw il-qoxra tat-tuffieħ b'sarvetta nadifa. Kienet issostni li jekk it-tuffieħ ikollu l-qoxra tleqq aktar **jigbed l-għajn** u n-nies aktar jithajru jixtru. U konna ndumu nogħrku fih mhux ħażin sakemm il-qoxra matta tiegħu tiġi tleqq daqslikieku nżebgħet bil-varniċ. (par. 3)

Iz-zija **ma kinitx tagħraf a minn b**, u ma kinitx taf iżżomm il-kontijiet. Ħafna nies kienu jmorru **jixtru bid-dejn** u, biex ma tinsiex x'kellha tiegħu mingħandhom, iz-zija kienet iżżomm rekord b'mod stramb. In-notebook tagħha kien il-bieb tal-ħanut, fuq in-naħa ta' ġewwa. Il-bieb kien kbir – bieb ta' remissa – u kienet tħalli kaxxa għal kull klijenta li kellha d-dejn magħha. Dak li kellha tiegħu kienet tiktbu, jew aħjar, tpingih, bil-ġibs. Għal kull sold kienet tpingi sinjal wieqaf, qisu n-numru wieħed, għal żewġ

soldi kienet tpingi żewġ sinjali u tibqa' sejra żżid is-sinjali sa ħames soldi. Għal sitt soldi, jew sixpence, kienet tpenġi salib u, għal xelin, kienet tpingi ċirku. Insomma, kellha l-mod uniku u speċjali tagħha kif iżżomm rekord tal-kredituri tagħha. (par. 4)

(Silta meħuda u addattata minn *Mill-Ġnejna ta' Tfuliti* ta' Carmel G. Cauchi)

Wieġeb il-mistoqsijiet fi kliemek skont is-silta li grajt.

20

1. F'din is-silta l-awtur qiegħed jikteb dwar

- i. ☐ meta kien jaħdem f'hanut tal-merċa.
- ii. ☐ meta kien ibiġh tuffieħ, ħaxix u ikel ieħor.
- iii. ☐ meta kien għadu żgħir u kien imur fil-hanut ta' zitu. (marka)

2. Iz-zija Stella

- i. ☐ kienet miżżewġa.
- ii. ☐ ma kinitx miżżewġa.
- iii. ☐ kienet taħdem fl-għelieqi. (marka)

3. Iz-zija Stella kienet xtrat garaxx kbir fi Triq Laqxija u ġarret il-hanut fih.

Veru ☐ Falz ☐ (marka)

4. X'kien ix-xogħol tar-raġel li l-laqam tiegħu kien 'Tal-Fenku'?

_____ (marka)

5. Min kien jagħmel il-pudina li kienet tbigħ iz-zija Stella?

_____ (marka)

6. X'kont issib fil-mejda tal-ħġiegħ?

_____ (marka)

7. X'tip ta' frotta hija dik magħrufa bħala 'Ta' Belludja'?

_____ (marka)

8. Biex kien jogħrok it-tuffieħ l-awtur sabiex igibu jleqq?

_____ (marka)

9. Iz-zija Stella kienet iżżomm il-kontijiet fuq pitazz żgħir daqs notebook.

Veru ☐ Falz ☐ (marka)

10. X'tifhem biha l-espressjoni **jixtru bid-dejn**? (*par. 4*)

_____ (marka)

11. Karmena Borg marret tixtri mill-ħanut taz-zija Stella. Qabel ħarġet, iz-zija Stella pengiet żewġ ċrieki fil-kaxxa bl-isem 'Karmena'. Dan ifisser li _____

_____ (2 marki)

12. a) **mħarsa mid-dubbien** (*par. 2*) tfisser

i. ☐ mikula mid-dubbien.

ii. ☐ iffittati mid-dubbien.

iii. ☐ protetti mid-dubbien.

(marka)

b) **jiġbed l-ghajn** (*par. 3*) tfisser

i. ☐ jattira l-attenzjoni.

ii. ☐ jiswa aktar flus.

iii. ☐ ikollu toġhma tajba.

(marka)

ċ) **ma kinitx tagħraf a minn b** (*par. 4*) tfisser

i. ☐ ma kinitx tara tajjeb mingħajr nuċċali.

ii. ☐ ma kinitx tbigh bl-ġholi.

iii. ☐ ma kinitx taf tikteb u taqra.

(marka)

13. Sib **kelma jew frażi** mill-paragrafu indikat fil-parentesi li tfisser:

a) tal-bidu, ta' kmieni (*par. 1*) _____ (marka)

b) ordnat, ikkmandat (*par. 3*) _____ (marka)

ċ) ittenni u tinsisti (*par. 3*) _____ (marka)

Għall-użu tal-għalliema biss (ara l-iskema tal-marki):			
♦ Marki għall-ortografija/punteġġjatura:	2	1	0

1. Imla l-vojt tas-silta skont kif mitlub fil-parentesi.

L-ewwel waħda hija lesta bħala eżempju.

(6 marki)

Ilbieraħ mort sal-Belt m'ommi biex nixtri (**nom** mill-għerq l-b-s) **libsa**. Din ridtha (**għal** + tiegħ) _____ tal-kuġina. Din se tkun l-ewwel darba li se mmur tiegħ (ikteb **il-ħajja tiegħi** f'kelma waħda) f'_____. Malli ppruvajt din (**artiklu** + mbierka) _____ libsa tgħidx x'nervi qabduni! Jien (**in-negattiv** ta' nħobb) _____ nilbes ġlekkijiet u (**il-plural miksuri** ta' qalziet) _____ twal fis-sajf. Ommi qaltli li l-libsa (**in-negattiv** ta' hija) _____ se ddejjaqni għax it-tiegħ se jkun barra u filgħaxija. Imma jien naħseb li aħjar ikun ġewwa u filgħodu, basta jkun hemm l-airconditioners mixgħulin kollha!

2. F'kull sentenza hemm **żewġ żbalji ortografiċi**. Aqta' linja taħthom u mbagħad ikteb il-kelmiet b'mod tajjeb fl-ispazju ta' taħt.

(4 marki)

a) Il-lożor li kien hemm fuq is-soddod kellhom ħafna tbajja taż-żejt.

b) Sejrin noqgħodu f'dar ġdida fi trieq wiesgħa u traffikuża.

3. Sib **żewġ** nuqqasijiet tal-punteġġjatura **minn kull sentenza** u iktibha kollha kif suppost fl-ispazju pprovdut.

(3 marki)

a) Fil-kunċert se jkanta tenur amerikan u l-biljett tad-dħul jiswa tmintax-il Ewro.

b) L-ewwel rokit kien tela fl-ispazju lejn nofs is-Seklu 20.

ċ) Qabel ħareġ ommu qaltli, Qis li toqgħod b'seba' għajnejn. Moħħok hemm

Taqsimat 2: IL-KITBA

♦ Ikteb bejn **150 u 200 kelma** dwar **WIEHED** minn dawn is-sugġetti:

25

1. Għamilt il-kuraġġ u mort nara x'kien hemm fl-għar. Ikteb **rakkont**.
2. F'daqqa waħda r-robot beda jkellimni! Ikteb **rakkont**.
3. Ikteb **djarju** ta' ġurnata li tibqa' tiftakar għomrok kollu.
4. Ikteb **djarju** li jibda b'dan il-kliem: "Illum kelli l-ikbar sorpriża ta' ħajti!"

► Ikteb in-numru tal-kitba li għażilt: _____

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

Għall-użu tal-għalliema biss (ara l-iskema tal-marki):									
Il-Ġeneru (2 marki)	Il-Kontenut (13-il marka)					Il-Metalingwa (10 marki)			
	Ideat (5)	Sek. (2)	Stil (1)	Esp. (3)	Eċċ. (2)	Punt. (2)	Sint. (2)	Ort. (4)	Morf. (2)

Aqra din il-poeżija u wara wieġeb l-mistoqsijiet.

Tfajjel Sajjied ta' Dun Frans Camilleri (addattament)

Fil-bogħod is-sema u l-ilma
imissu ma' xulxin:
fuq blata tfajjel ħelu
jistenna l-ħut ġejjin.

5 U waqt li qed jistenna,
bil-qasba u x-xlief f'idejh.
isimgħu jgħanni, isaffar:
xi ħlewwa fuq ħaddejh!

10 Riglejh iċafċfu fl-ilma,
u l-mewġ sabiħ, fiddien,
iżiegħel bih biex jibqgħu
jilagħbu t-tnejn flimkien.

15 Fuq wiċċu x-xemx, bid-dija,
tidħaqlu u ttiħ il-ġmiel,
ma' xagħru l-fewġa tilgħab
bil-ħlewwa, mingħajr xkiel.

20 U meta jtella' ħuta,
arah, b'idu tirtogħod,
jaqlagħha mis-sunnara
bil-mod, bil-mod, bil-mod...

Imbagħad, xħin miljun jaqbad,
jitlaq id-dar ferrieħ,
u joħlom li madwaru
hemm ħafna ħut sabiħ.

1. Din hi
 - i. ☐ poeżija moderna.
 - ii. ☐ sunett.
 - iii. ☐ poeżija tradizzjonali.
 - iv. ☐ limerikk. (marka)

2. Il-poeżija fiha
 - i. ☐ ħames strofi.
 - ii. ☐ sitt kwartini.
 - iii. ☐ sitt terzini.
 - iv. ☐ għoxrin vers. (marka)

3. Din il-poeżija għandha
 - i. ☐ ton ta' niket u swied il-qalb.
 - ii. ☐ ton ta' biża' u qtigħ il-qalb.
 - iii. ☐ ton ferrieħi u mexxej.
 - iv. ☐ ton ironiku u ċajtjer. (marka)

4. Kull vers ta' din il-poeżija fih (ħames, seba', disa') sillabi. (marka)

5. Iż-żewġ kelmiet li jirrimaw fir-raba' strofa huma _____ u _____ (marka)

6. Mit-tielet strofa sib u ikteb **onomatopea**. _____ (marka)

7. Mit-tieni strofa sib u ikteb **apostrofi**. _____ (marka)

8. Liema kelma juża l-poeta biex jgħidilna li l-baħar kien kalm u jleqq? _____ (marka)

9. Mir-raba' strofa sib u ikteb żewġ **personifikazzjonijiet**.
 - i. _____ (marka)
 - ii. _____ (marka)

10. Mill-aħħar strofa sib u ikteb **iperbole** (esaġerazzjoni) u fissirha.

L-iperbole: _____ (marka)

It-tifsira: _____ (marka)

11. F'madwar **50 kelma** ikteb jekk il-poeżija għoġbitekx jew le, u għaliex.

X'inhuma dawk l-affarijiet li lilek iferrhuk, bħalma s-sajd iferraħ lit-tfajjel tal-poeżija?

[illegible]

Taqsimat E: IL-FEHIM MIS-SMIGH: Is-Sigra Maltija**Taħriġ A: Wieġeb Veru jew Falz.**

(4 marki)

		Veru	Falz
1.	Meta naħsbu fis-siġar tiġina f'moħħna biss id-dehra tagħhom.		
2.	Is-siġar huma l-ħajja ta' ħafna ekosistemi.		
3.	Is-siġar mhumix kollha l-istess.		
4.	Is-siġar iż-żgħar kapaċi jikbru f'postijiet niexfa.		

Taħriġ B: Wieġeb.

(6 marki)

- X'jassorbu s-siġar biex imbagħad jipproduċu l-ossiġnu?

- Is-siġar kif jgħinuhom lill-għasafar?

- Semmi ż-żewġ speċi ta' annimali li jissemmew fis-silta li għandhom bżonn is-siġar għall-għajxien tagħhom.

- Minbarra għall-ossiġnu u għall-ikel, il-bniedem ifittex is-siġar għall-
_____ u s-_____.

Taħriġ Ċ: Imla l-vojt b'informazzjoni komplimentari skont dak li smajt fis-silta.

(2 marki)

1.	Is-sigra tal-Ballut tgħix	
2.	It-tuffieħ, il-laring u l-banana	

TMIEM IL-KARTA